

T.7.3.5. Bağlamdan hareketle bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

Ülkemizin her yanı ayrı bir güzelliği barındırıyor. Ara bir sokakta harabe bir mekânın yanından geçerken bile büyük bir kültür mirasıyla karşılaşabiliyoruz. Ufkumuz modern dünyanın kocaman binalarıyla çevrildiğinden çoğu kez bitişimizdeki mirasımızla buluşamıyoruz. Farklı bir açıdan baktığımızda güzellikleri daha fazla görebileceğiz; tarihimizin, kültürümüzün, kısaca kendi büyüklüğümüzün daha da farkına varabileceğiz.

Bu metindeki bazı kelimelerin anlamları aşağıda karışık olarak verilmiştir. Bu kelimeleri metinden bulup anlamlarının karşılıklarına yazınız. (20 p)

harabe:	Yıkılmış veya yıkılmaya yüz tutmuş yapı.
ufuk:	Bir kimsenin dışında bulunan çevre, muhit, dolay.
açı:	Görüş, bakım, yön, anlayış biçimi.
miras:	Bir neslin kendinden sonra gelen nesle bıraktığı şey.

T.7.3.8. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Bülbüle gül yarar, deveye diken
Çiledir aşkın boynunu büken
Tarlasına haram tohumu eken
Helal mahsulünü biçer mi bilmem

Bu metinde başvurulan söz sanatını gerekçesiyle aşağıya yazınız. (10 p)

Tezat sanatına başvurulmuştur. Şiirde “helal ve haram” ile “ekmek ve biçmek” gibi birbiriyle zıt durumlar bir arada verilmiştir.

Cevap anahtarı için instagram @mehmetakif.unaldi

T.7.3.9. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

“sakla-” fiilini “duyulan geçmiş zaman” ve “üçüncü çoğul kişi” ile çekimleyerek cümle içinde kullanınız. (15 p)

Cümlem: Biz gelmeden bütün eşyaları saklamışlar.

T.7.3.19. Metinle ilgili soruları cevaplar.

Geçenlerde okuduğum kitapların birinde “erbap” kelimesi geçti. Çoxtandır bu kelimeyle karşılaşmamıştım. Oysa “İşi erbabına sor.” biçiminde bu sözü yeri geldiğinde kullanırdık. Arapça kökenli erbaba bir karşılık önerilmiş mi diye sözlüklere baktım, herhangi bir karşılık göremedim. Acaba Fransızcadan Türkçeye geçen “kompetan” mı bunun yerine geçti diye düşünürken sözlüklere başvurmak ihtiyacını duydum.

Bu metnin yazarının sözlüklere bakma ihtiyacı duymasının nedenini aşağıya yazınız. (10 p)

“Erbap” kelimesine bir karşılık önerilip önerilmediğini ve bu kelimenin kökenini merak etmesi nedeniyle sözlüklere bakma ihtiyacı duymuştur.

T.7.3.22. Metnin içeriğini yorumlar.

Her kapıyı açan bir anahtar, aralayan bir çift söz mutlaka bulunur kalbin derinliklerinde. Hiçbir eşik sonsuza kadar karanlık değildir önünde beklemesini bilenler için. Fakat nasıl çalacağımızı, hangi anahtarla açacağımızı bilemediğimiz ve önünde öylece kalakaldığımız kapıların önünden de geçer yolumuz. Bu kapıların eşliğinde sabır yağmurlarıyla sulanır ümitler; korku, ümidin yanında boy verir kalbimizde.

Bu metnin anlatımını kanıtlanabilirlik (öznel-nesnel) bakımından aşağıya değerlendiriniz. (10 p)

Bu metinde öznel anlatım yapılmıştır. Çünkü metinde yazar ağırlıklı olarak kişisel görüş ve düşüncelerini anlatmıştır. Metinde doğruluğu ya da yanlışlığı kanıtlanamayan yargılar ağır basmaktadır.

Cevap anahtarı için instagram @mehmetakif.unaldi

T.7.3.25. Metinler arasında karşılaştırma yapar.

Toplumumuzda farklı yeteneklere ve özelliklere sahip bireyler bir arada yaşamaktadır. Engelli bireyler de bu çeşitliliğin önemli bir parçasıdır. Ancak bazen bu bireylerin karşılaştığı zorlukları tam olarak anlayamayabiliriz. İşte burada empati devreye girer. Empati, bir başkasının duygularını, ihtiyaçlarını ve zorluklarını anlamaya çalışmak, onun yerine kendimizi koymaktır.

Bize göre çok kolay yapılan işlerin engelliler için ne kadar zor olduğunu göremiyoruz, onları anlayamıyoruz. Anlamadığımız için onların hayatlarını kolaylaştırmak yerine gitgide daha zor hâle getiriyoruz. Kaldırımlara araç park etmek, görme engelliler için yapılan sarı çizgilerin üzerine tabela koymak gibi pek çok şekilde engellilerin hayatlarını zorlaştırıyoruz. Kendimizi onların yerine koyarsak bu durumun önemini anlarız.

Bu metinleri içerik ve verilen mesaj bakımından karşılaştırınız. (10 p)

Her iki metinde de engellilerin yaşadığı zorluklardan ve insanların onları görmezden gelmelerinden bahsedilmektedir.

Her iki metinde de insanın kendisini engellilerin yerine koyması gerekliliği mesajı verilmektedir.

T.7.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

Aşağıdaki metni içeriğine uygun şekilde devam ettiriniz. Yazım ve noktalama kurallarına dikkat ediniz. Metnimize başlık koymayı unutmayınız. (25 p)

DIŞLAMA, SAYGI DUY!

İnsanlar, farklılıklarıyla bir bütündür. Farklılıklarımız bizi benzersiz kılar ve toplumun zenginliğini artırır. Ancak ne yazık ki bu farklılıklar bazen dışlanma sebebi olabiliyor. İnsanları dışlamak, hem bireye hem de topluma zarar veren bir davranıştır.

Farklılıklara saygı göstermek sadece bireysel bir sorumluluk değil aynı zamanda toplumsal bir gerekliliktir. Aileler, okullar, çalışma ortamları ve sosyal çevreler bu anlayışı teşvik eden bir ortam yaratmalıdır. Örneğin çocuklara erken yaşlardan itibaren farklı kültür ve kimlikleri tanıma fırsatı sunmak, gelecekte daha kapsayıcı bir toplumun temelini atar.

Sonuç olarak kimseyi dışlamamak ve farklılıklara saygı duymak; daha adil, daha barışçıl ve daha mutlu bir dünya için şarttır. Hepimiz birer yapbozun parçası gibiyiz ve ancak bir arada, birbirimizi tamamladığımızda güzel bir bütün ortaya çıkarabiliriz. Bu nedenle her bireyin değerli olduğunu unutmadan farklılıklarımızla bir arada yaşamamızın yollarını aramalı ve uygulamalıyız.

BAŞARILAR DİLERİM

 @mehmetakif.unaldi